

Krajské informace

Vydává Velvyslanectví České republiky v Pretorii ve spolupráci s českými kraji
v Jihoafrické republice

Náměty a příspěvky:

e-mail: RadkaHej@gmail.com

Fax: 012 5482765

Redakce neručí za obsah zaslaných příspěvků

poštovní adresa: Krajské informace, P O Box 2708, Lonehill, 2062, JHB

Vážení a milí krajané,

V červnu už se červená
každá druhá jahoda.
I třešně se červenají,
špačci z toho radost mají.

Nejen špačci, děti taky.
Když nepřijdou černé mraky,
třešněmi se budou cpát
a s peckami bojovat.

Začínáme veselou jarní básničkou autorky Dagmary Vysoké. To aby na vás nešly chmury, že už je zase zima tady.

A od básničky rovnou ke Zprávám, kde na vás čekají nejnovější aktuality, události a tentokrát i jeden významný český objev. Více o naší mateřštině se dozvíte v Číslech a údajích a ve městech se tentokrát vydáme na český dálný západ, tedy do Chebu.

„Kávu si osladím o trochu víc...“, „Kdepak ty ptáčku hnízdo máš...“, „Přijela pouť a lidí houf...“ Ano, ano, zpívá Karel Gott, největší legenda české populární hudby. Jeho jméno zná nejen každý Čech, ale také minimálně každý druhý Evropan. No a kdyby snad bylo něco, co o Kájovi (jak se mu česky domácky a s obdivem říká) ještě nevíte, tak se to dnes dozvíte v rubrice Osobnosti.

Druhý díl seriálu Největší záhady Česka hovoří o tajemství maltézských rytířů, ve Zdraví se dozvíte jak na vaše domácí mazlíčky, pokud se z nich stanou Otesánci a začnou se zaoblovat v bocích, a až vyhládne vám samotným, upečte si sekanou, přesně podle našich nových Receptů.

Vzducholod' Hindenburg je obdobou svého mnohem známějšího tragického kolegy – Titaniku. Havaroval přesně před 75 lety. Více v Zajímavostech.

Nechybí žádné z našich pravidelných rubrik – Vlastenecký kalendář, Inzeráty, pozvánka do kina, Čeština, Humor a Křížovka od pana Jardy z Pretorie, za kterou moc děkujeme.

Přejeme příjemné počteníčko

Vaše redakce

Z Obsahu

Zajímavá událost.....	2
UPOZORNĚNÍ	2
Inzeráty / Oznámení.....	2
Výběr zpráv	3
Jihoafrická a česká města.....	5
České osobnosti	7
Česká republika v číslech a údajích	8
VLASTENECKÝ KALENDÁŘ:	9

ZÁBAVA	9
Čeština	9
Zajímavosti	11
Největší záhady Česka.....	12
Recepty	12
Zdraví	13
Kultura	14
HUMOR:.....	15
Správná řešení.....	15

Zajímavá událost

České jezdkyňe se zúčastnily mezinárodních závodů v JAR

Dne 18. května 2012 se u Winburgu, asi 350 km od Pretorie, konaly mezinárodní závody v jezdecké vytrvalosti. Mezi 340 účastníky závodu na 120 km bylo také 9 jezdkyň z ČR. S účastníky závodů se před jejich odletem zpět do ČR setkala i velvyslankyně ČR v JAR Blanka Fajkusová. Reportáž ze závodů lze shlédnout na webu České televize - viz <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10150302913-jezdectvi/212471293410001-mezinarodni-zavody-v-jezdecke-vytrvalosti/>.

UPOZORNĚNÍ

Ukončení cestování dětí zapsaných v cestovních dokladech rodičů

Platnost zápisů dětí v cestovních dokladech rodičů bude ukončena dnem **26. června 2012**. Po uvedeném datu bude moci každý občan ČR, tedy včetně dětí, cestovat do zahraničí pouze s vlastním cestovním dokladem.

Dotaz velvyslanectví

Akce „Z Colesbergu do Kimberley – aneb po stopách Emila Holuba“

Rádi bychom se Vás, milí krajané, dotázali, zda-li by někteří z Vás měli zájem zúčastnit se akce, kterou můžeme pracovně nazvat z „Colesbergu do Kimberley – aneb po stopách Emila Holuba“. Idea je následující: v letošním roce si připomínáme 110. výročí úmrtí zmíněného slavného českého cestovatele a napadlo nás, že bychom se mohli pokusit urazit společně na kolech zmíněnou trasu, kterou se Holub kdysi vydal. Jednalo by se o akci sportovně-poznávací. Předpokládáme, že by mohla trvat zhruba týden. To, zda a kdy bychom ji realizovali, bychom začali plánovat až podle Vašeho zájmu.

V případě, že Vás tato myšlenka zaujala a akce byste se chtěli zúčastnit, prosím napište nám e-mail paralelně na radek_nedved@mzv.cz a bartab@iafrica.com a uveďte i časový rámec, kdy by se Vám to nejlépe hodilo.

Inzeráty / Oznámení

Pracovní příležitost

The company Health Window is looking for 7 Czech speaking candidates to work in its call centre. The call centre is based in Pretoria, Val de Grace. The candidate will be required to make telephone calls to patients that are residing in the Czech Republic so it is important that they are fluent in Czech. Training is provided. The salary is negotiable (R5000 – R10 000). The position is based on a normal working day. Previous call centre experience would be an advantage, but not necessary. The interested candidate should have good conversation skills. It would be beneficial to have basic computer skills.

Contact: Sandra Last, International Project Coordinator,
Office: + 27 12 804 5410, Cell: + 27 71 330 6349

Pátrání

Dobrý den.

Jmenuji se Tomáš Kubálek, touto cestou se na Vás obracím s prosbou o pomoc. Nejlepší kamarád mého otce emigroval po r. 1968 do Švýcarska, ale nyní prý žije v JAR. Prosím Vás tedy, jestli je nějaká šance toho pána najít. Jmenuje se Antonín Kulhánek, pochází z Prahy, s tátou studovali SPŠ slévárenskou v Brně. Otec je vážně nemocný a rád by se ještě s p. Kulhánkem potkal.

Děkuji Vám mnohokrát za ochotu.

Kontakt: Tomáš Kubálek, Tábor, tel. +420 774 830 878,
kubalekt@seznam.cz

Pátrání

JUDr. Eva Turinská, notářka se sídlem v Chotěboři, s adresou kanceláře Chotěboř, Krále Jana 1764, Česká republika, byla pověřena soudem provedením úkonů v řízení o dodatečném projednání dědictví po Bohuslavu Sobotkovi, zemřelém dne 31.03.1983 a zjišťuje údaje o neteři zůstavitele paní Janě Ress, která v roce 1992 bydlela na adrese 566 Buccaneer str., Elardus Park, Pretoria 0181. Ze spisu je známo, že matka paní Jany Ress se jmenovala Karla Radová, rozená Sobotková, narozená dne 02.08.1901, posledně bytem Česká republika, Dubí, Na Výšině 494, zemřelá dne 12.08.1992, jiné údaje neznáme. Jakékoli informace o paní Janě Ress, jejím bydlišti, případně datum úmrtí a kontakty na potomky můžete sdělit prostřednictvím e-mailové adresy eturinska.notar@nkcr.cz, případně na adresu JUDr. Eva Turinská, notářka, Krále Jana 1764, 583 01 Chotěboř, Česká republika.

Villa Klara B&B nabízí ubytování v luxusně vybavených pokojích v srdci Johannesburgu v Northcliffu. Guesthouse je vhodně situován velmi blízko nákupního střediska Cresta.

Ideální pro byznysovou klientelu díky své poloze. (CBD 15minut, Sandton 20minut, N1 7 minut, nemocnice 10 minut)

Pokoje mají WiFi spojení.

Pro více informací navštivte naši webovou stránku

www.villaklara.co.za

Rezervace: klara@villaklara.co.za či 011 478 2513.

Denně od: 08:00 do 17:00.

At Villa Klara, the customer always comes first.

Výuka češtiny a angličtiny od začátečníků až po velmi pokročilé, od dětí až po důchodce. Individuální přístup. Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobile 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Kvalifikovaná soudní překladatelka nabízí vypracování překladů z češtiny do angličtiny a z angličtiny do češtiny (případně z a do ruštiny a němčiny). Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobile 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Naučte se šít jako profesionálové a oblékejte se podle svých představ.

KURZY ŠITÍ pro začátečnický i pokročilý

Individuální přístup a zdokonalení vašich dovedností jsou u nás zaručeny.

Specializujeme se také na **DESIGN A ZAKÁZKOVÉ ŠITÍ** svatebních šatů; večerních, business a vycházkových oděvů. Najdete nás v Centurion. **VOLEJTE 0834484795 – Petra**

Výběr zpráv

Dráhy jsou v zisku. Díky rozprodeji majetku, přeprava lidí prodělává

Státní železniční dopravce České dráhy loni po několika letech začal znovu vydělávat. Firma vytvořila loni zisk 491 milionů korun, ještě v roce 2010 měla přitom téměř miliardovou ztrátu. I přes tučné dotace ale prodělává na svém hlavním byznysu, přepravě cestujících.

Drahám se podařilo loni do vlaků přilákat více cestujících, zvýšit tržby i lehce omladit vozový park. Vyplývá to z výroční zprávy, kterou ČD zveřejnily na svých webových stránkách.

Celá skupina Českých drah, do které patří i například nákladní dopravce ČD Cargo či Výzkumný ústav železniční, loni dosáhla tržeb 37,6 miliardy korun.

"Pozitivní nárůst tržeb z hlavní činnosti je způsoben zejména nárůstem tržeb v osobní dopravě díky vyšším tržbám z přepravy cestujících a nárůstem tržeb v segmentu nákladní dopravy," uvedla firma ve výroční zprávě.

Do zisku se ale firma dostala hlavně díky rozprodejům a správě majetku a převodu živé dopravní cesty na státní Správu železniční dopravní cesty (SŽDC).

Samotná osobní doprava loni Českým drahám i přes více než 12 miliard na dotacích prodělala 583 milionů korun. V roce 2010 to bylo jen osm milionů korun. Dráhy takový rozdíl vysvětlují kurzovými ztrátami u finančních nákladů u půjček v cizí měně.

Bez započítání daní, úroků a odpisů (EBITDA) provoz vlaků vydělal 1,7 miliardy korun, což je meziročně zlepšení o půl miliardy. Naopak řízení provozu na železnici, které firma převedla od 1. září na SŽDC, vydělalo loni 256 milionů korun právě díky samotnému převodu. Téměř půl miliardy pak vyneslo hospodaření s majetkem drah. Kromě příjmů z pronájmu nádraží jde hlavně o zisky z prodeje nepotřebných nemovitostí.

Dráhy loni zažily první rok, kdy musely bojovat o zákazníky nejen s autobusy či auty, ale i jinými železničními dopravci. Tržby ale podle drah rostou i poté, co mezi Prahou a

Ostravou začal jezdit RegioJet. Pochvalují si i zavedení akčních slev mezi některými městy: například mezi Prahou a Brnem po zlevnění stoupl počet cestujících meziročně o 40 procent.

Loni pokračoval i velký rozprodej drážních budov, které už firma nechce a ani nepotřebuje. Za budovy a pozemky získaly dráhy loni 638 milionů korun. Do oprav 17 nádraží dala loni společnost přes 300 milionů korun.

Cestující se daří do vlaků nalákat i díky čím dál mladšímu vozovému parku. Dráhy se na jeho pořízení rekordně zadlužují, jen loni uzavřely kontrakty na nové vlaky za více než 11 miliard korun.

Češi vedou světový žebříček v závislostech a neřestech

Nezáviděníhodné prvenství připadlo Česku v souhrnném přehledu šesti desítek zemí, který zveřejnila agentura Bloomberg a který sledoval čtyři oblasti: konzumaci alkoholu, cigaret a drog a výskyt gamblerství. Zatímco Česko má téměř 69 bodů, Slovensko na 18. místě má jen zhruba 47 bodů.

Výzkum se opíral o údaje získané Světovou zdravotnickou organizací (WHO), OSN a dalšími specializovanými organizacemi. Pozornost se soustředila na populaci ve věku od 15 do 64 let, přičemž se sledovalo roční množství spotřebované na hlavu, případně finanční ztráty ve vztahu k hrubému domácímu produktu.

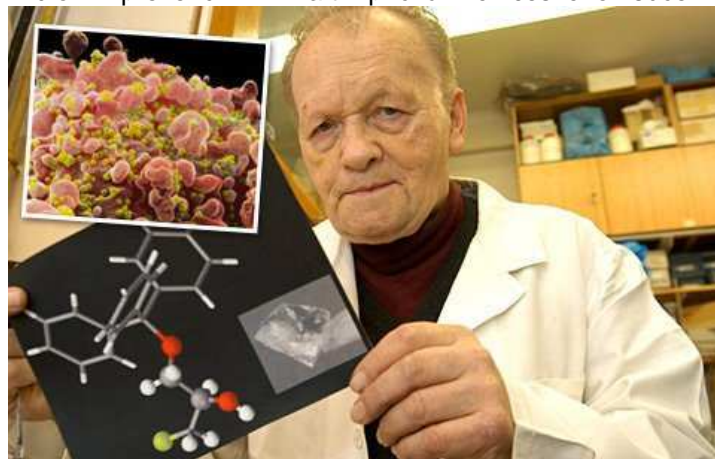
Ve čtyřech dílčích přehledech Česko chybí pouze v první desítce zemí, kde je nejvíce rozšířeno hráčství; je ovšem na prvním místě v průměrné konzumaci alkoholu (16,5 litru) a na pátém místě pokud jde o kouření (2368 cigaret). V přehledu konzumace drog Česko, u kterého je uveden údaj 21,6 procenta obyvatel užívajících některou z drog, skončilo druhé za Spojenými státy.

Bloomberg přitom ČR zařadil na prvním místě v konzumaci marihuany (15,2 procenta), na druhé místo v užívání extáze (3,6 procenta) a na šesté místo v užívání amfetaminů (1,7 procenta); v první desítce Česko chybí jen u konzumace kokainu a v užívání opiátů.

Do celkového přehledu označovaného jako index neřesti bylo zahrnuto 57 zemí - pouze ty, u nichž byly zjištěny údaje ve všech čtyřech kategoriích.

Pořadí	Země	Body
1	Česká republika	68,94
2	Slovensko	62,50
3	Austrálie	57,84
4	Arménie	57,53
5	Španělsko	56,51
6	Bulharsko	53,25
7	Itálie	52,58
8	Řecko	51,24
9	Chorvatsko	51,14
10	Bosna a Hercegovina	50,72
11	Estonsko	49,92
12	Irsko	49,24
15	Velká Británie	48,13
16	USA	48,07
17	Ukrajina	47,72
18	Slovensko	47,15
19	Maďarsko	46,86
20	Rusko	46,74
30	Rumunsko	40,00
31	Polsko	39,81
32	Francie	37,61
34	Německo	36,63
52	Mexiko	18,69

Průlom v prevenci HIV: Na trh přichází lék českého vědce!

Antonín Holý svým výzkumem významně přispěl k vývoji léku.

Odborníci amerického Úřadu pro kontrolu potravin a léčiv (FDA) schválili použití léku Truvada k prevenci nakažení virem HIV v rizikových skupinách obyvatel. Výrobce přípravku je farmaceutická firma Gilead Sciences, která využívá i výsledků výzkumu českého vědce.

Experti odhlasovali nové využití přípravku v ohrožené populační skupině, tedy mezi homosexuálními muži, v poměru 19:3 hlasům. Trochu těsnějším výsledkem skončilo hlasování o použití léku i pro zdravé partnery osob nakažených HIV.

Expertní panel poskytuje odborný názor, FDA se jím při konečném rozhodování o povolení přípravků nemusí nutně řídit. V případě Truvady rozhodne pravděpodobně do 15. června. Truvada se už nyní používá jako lék pro osoby nakažené HIV.

Truvada je jedním z přípravků, které Gilead Sciences vyrábí díky spolupráci s Ústavem organické chemie a biochemie ČSAV v Praze, který profesor Holý do roku 2002 řídil. V roce 2006 firma zřídila čestnou profesuru medicínální chemie a Holý se stal jejím prvním nositelem.

Ranní mráz způsobil moravským vinařům největší škody za deset let

Ranní mrazy způsobily největší škody na moravských vinohradech za posledních deset let. Zasaženy byly všechny vinařské oblasti v níže položených oblastech, nejvíce pak Slovácko a Hustopečsko.

Předběžně odhadovaná výše škody na moravských hroznech bude asi 25 procent oproti dlouhodobému průměru. To odpovídá zhruba 400 miliónům korun a tento fakt může mít značný vliv na zdražení vína v ČR.

Ráno bylo naměřeno -1 až -4 °C, což má už během několika desítek minut devastující dopad na letorosty révy vine. Vinohrady nejsou poškozeny definitivně, ale letošní úroda ze spálených vinic se již nenahradí.

Příroda podala nejpádňější důkaz o nesmyslnosti zavedení spotřební daně na tichá vína. Jejím zásahem přišli vinaři ze dne den o značnou část svých příjmů a moravské víno letos nevyrobí, ačkoli o vinice i nadále musí pečovat, bez vidiny jakékoli úrody.

Kdyby naopak vymrzl v ČR všechn ječmen, chmel či švestky, pivovary a lihovary budou dál nerušeně vyrábět česká piva a destiláty z dovozových surovin. Vinařství je odlišné, neboť konečný produkt je vyráběn dle původu hroznů, které žádný dovoz nenahradí.

Lékaři bijí na poplach: Extrémně obézních Čechů rychle přibývá

Nadváhu má v Česku přibližně 52 procent dospělých. Co je však ještě závažnější, roste počet extrémně obézních lidí s váhou hodně přes metr.

Už desetitisíce lidí mají váhu přes 150 kilogramů a přibývá i těch, kteří váží ještě více – 220 i více kilogramů.

Je to závažný medicínský, ale i společenský problém, protože drtivá většina obézních má kardiovaskulární a kloubní potíže a také cukrovku. Léčba těchto nemocí pak stojí ročně desítky miliard korun.

Navíc pro extrémně obézní lidi je často problém najít zdravotnické zařízení, které by je ošetřilo po stránce interní, chirurgické nebo zubní.

Tím jsou ale silně obézní lidé vlastně diskriminováni a mnozí z toho mají i psychické problémy. Žijí ve strachu, že když se jim něco stane, nedostane se jim hned všestranné lékařské péče. Že když onemocní, nemocnice je nepřijme, protože na „těžké váhy“ není vybavena.

Není totiž reálné, aby každá nemocnice nebo zubní ordinace měla operační stoly a křesla pro 150, 200 či 300 kilogramů těžké pacienty. Takovéto vybavení, třeba

operační stůl pro XXL pacienta, je o dva tři milióny korun dražší než běžný stůl.

Proto teď vzniká projekt center XXL, který by měl statut ministerstva zdravotnictví a pečoval by o extrémně obézní pacienty. Znamená to dovybavit stávajících pět center, která pečují o obézní pacienty v České republice, širokými sedačkami, lůžky a operačními stoly s vyšší nosností, velkokapacitními váhami, tonometry s širšími manžetami a řadou dalších technických pomůcek. Běžné operační stoly totiž pacienta vážícího 200 i více kilogramů neunesou.

Centra XXL by pak zajišťovala diagnostiku a léčbu obezity a závažných komplikovaných forem obezity.

Dovybavení těchto center nebude příliš drahé a určitě stojí za to, aby extrémně obézní lidé měli zajištěnu péči interní, chirurgickou, zubní a ženy také gynekologickou.

Obezita je byznys

Je tomu tak proto, že onemocnění je obtížně a málo efektivně léčitelné. Léčba vyžaduje nepříjemnou spolupráci pacienta, který se musí podřídit přísnému režimu. Toho všeho využívají prodejci potravinových doplňků a přicházejí s přípravky, které nejsou nijak ověřeny, ale dávají lacinou naději na zhubnutí v podobě tablet a nicnedělání. Mnozí obézní tomu podlehnou, i když efekt je nulový.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Jihoafrická a česká města

CHEB

(německy *Eger*, v chebském sudetoněmeckém nářečí *Egha*), je okresní město na západě Čech v Karlovarském kraji, okrese Cheb, ležící na řece Ohři. První historicky dochovaná zmínka o Chebu, centrálním městě celého někdejšího Chebska, pochází z roku 1061. Hlavní průmysl je zde strojírenský, textilní, kovodělný, stavební, dřevozpracující a potravinářský.

Do konce druhé světové války byla převážná část obyvatelstva německá a Cheb byl důležitou součástí Sudet. Po skončení války byli němečtí obyvatelé vysídleni a město se z velké části vyčistilo. V roce 2011 zde žilo přes 33 tisíc obyvatel.

Cheb leží na západě České republiky, v blízkosti hranic s Německem. Sousedními městy jsou; na severozápadě Aš, na severovýchodě Sokolov a Karlovy Vary a na jihovýchodě Tachov. Městem prochází poledník s hodnotou 12° 22' v.d. a rovnoběžka 50° 04' s.š. Průměrná nadmořská výška se pohybuje okolo 472 metrů. V okolí Chebu se nachází přehradní nádrže Skalka a Jesenice. Asi 6 kilometrů severozápadně leží Františkovy Lázně.

Historie

Chebské hradiště bylo osídleno již v 9. století Slovy. První dochovaná písemná zmínka o Chebu pochází z roku 1061. Roku 1146 připadlo Chebsko císaři Fridrichu I. Barbarossovi, který zde kolem roku 1180 nechal postavit dodnes z části zachovaný středověký hrad (falz). Na město byl Cheb povýšen roku 1179. V lednu 1285 se v Chebu konala svatba českého krále Václava II. s dcerou římského krále Rudolfa I. Jitkou, poté Cheb patřil střídavě k Čechům a Německu, roku 1322 ho Ludvík IV. Bavor se souhlasem chebských dal v zástavu českému králi Janu Lucemburskému. Městu byla přislíbena nezávislost vůči království, pozbylo však statut svobodného říšského města. Zástava nebyla nikdy vyplacena. 5. května 1389 zde byl podepsán zemský mír (landfríd), mezi králem Václavem IV. a svazkem jihoněmeckých říšských měst, když král neuspěl v prosazení svých zájmů.

Během husitských válek stál Cheb jakožto město katolické aktivně na straně protihusitské koalice. V pozdější době se ale připojil k luteránské reformaci.

Dne 25. února 1634 byl v Chebu, v domě na náměstí (za Špalíčkem, dnes Městské muzeum), zavražděn Albrecht z Valdštejna a na hradě jeho důstojníci.

Autonomistickým tendencím spojených s odvoláváním se na zvláštní postavení Chebska v rámci Zemí Koruny české učinili definitivní konec Habsburkové roku 1723, kdy se Cheb stal svobodným královským městem (ale ještě zhruba dalších sto let náležel do řezenské diecéze). Jako poslední státoprávní akt Chebska může být v této souvislosti vnímáno přijetí pragmatické sankce 21. října 1721.

Přestože bylo Chebsko od roku 1322 součástí Zemí Koruny české, nespokojila se většina místního obyvatelstva po skončení 1. světové války s nově vzniklým Československem a žádala v rámci Deutschtöhmern odtržení. Po příchodu italských legionářů v roce 1919 se však jejich plány nepodařilo zrealizovat. V období 1. republiky se v Chebu značně zvýšil počet českého obyvatelstva, kteří přicházeli do pohraničí za prací. Protičeské nálady německého obyvatelstva se však od roku 1933 neustále zvyšovaly a vyvrcholily v roce 1938. Triumfální příjezd Adolfa Hitlera 3. října 1938 na zaplněné chebské náměstí korunoval podepsání Mnichovské dohody, odchod tisíců Čechoslováků, ale i německých antifašistů z města a připojení Sudet k Třetí říši.

Po roce 1945 byla většina obyvatelstva německé národnosti vysídlena do Německa, což způsobilo značný pokles počtu obyvatel (předválečného stavu bylo dosaženo až v 90. letech 20. století). Po revoluci se zde usídlila velká komunita Vietnamců, kteří zde podnikají se svými tržišti. V Chebu je největší procento Vietnamců v celé ČR.

Zavraždění Albrechta z Valdštejna v Chebu

Památky Stavby

Centrum Chebu je mimořádně dobře zachované, včetně půdorysu, náměstí a zbytků hradeb, a je tedy právem městskou památkovou rezervací.

- Chebský hrad, vystavěný kolem roku 1180 v románském slohu císařem Friedrichem Barbarossou.
- Gotický kostel sv. Mikuláše. Z původní románské stavby z roku 1220 jsou zachovány obě věže. Kostel byl goticky přestavěn v letech 1456 - 1476 na trojpodlažní halu. Poškozené vrcholky věží byly barokně přestavěny roku 1746. Na konci druhé světové války byly zničeny neogotické věže, vzniklé po požáru barokních. V roce 2008 byly nahrazeny provizorní poválečné helmice, replikami neogotických věží a tak byly po více než šedesáti letech vráceny kostelu jeho proporce a charakter. Tato významná změna ovlivnila zásadně i panorama města. Nástěnné malby od mistra Lucase z Norimberku jsou z roku 1476.

Špalíček

- *Špalíček*, malebná skupina jedenácti středověkých kupeckých domů na náměstí rozdělených Kramářskou uličkou, který vyrůstal od 13. století na místě kramářských bud a masných krámů. Podle nejstaršího zobrazení z roku 1472 je půdorys těchto dvou bloků v podstatě zachován do dnešní doby. Zbořena byla třetí řada domů, která stála na západní straně náměstí.
- Bývalý *františkánský klášter*, gotická stavba s kostelem Nanebevzetí Panny Marie s křížovou chodbou ze 13. - 14. století.
- Bývalý *kostel sv. Kláry* (dnes koncertní síň), barokní stavba z let 1708 - 1711, patrně od K. Dienzenhofera.
- Bývalý *křížovnícký klášter* u mostu přes Ohři s pozdně gotickým *kostelem sv. Bartoloměje*, obdélnou stavbou s jediným středním pilířem a zajímavou klenbou z roku 1414.
- *Klášter Kongregace Milosrdných sester svatého Kříže* s kostelem Povýšení svatého Kříže, dnes ohrožená stavba. Její současný stav je velmi špatný.
- *kostel svatého Václava*
- *evangelický kostel Pokoje*
- *Divadlo* z roku 1874 podle plánů architekta V. Pröckla.
- V místní části Hrozňatov se nachází loretánská kaple a zámek Starý Hrozňatov.

Památníky

- *Americký památník*
- *Sovětský památník*
- *Památník zničeného židovského hřbitova*
- *Památník synagogy*, vypálené během tzv. Křišťálové noci v roce 1938
- *Památník 1. pěší divize americké armády*

Sochy

- V. I. Lenin- původně se socha nacházela na Leninově náměstí (dnes nám. Milady Horákové) před chebským nádražím. Dnes je umístěna v lapidáriu ve Františkánských zahradách.
- Julius Fučík - dnes se nachází socha v lapidáriu ve Františkánských zahradách.
- Kašna rytíře Rolanda - Kašna stojí uprostřed náměstí a do roku 1591 je ozdobena sochou rytíře Rolanda, který symbolizoval trhová práva říšských měst. Chebský lid mu říkal "Wastl". Originál sochy je v mázhauzu Chebského muzea, zatímco kašnu zdobí pískovcová kopie od akademického sochaře Živného z roku 1985.
- Sépie - Jaroslav Róna - Socha se jako výrazný artefakt nachází v areálu Chebského hradu.

Osobnosti města

- Jindřich Břetislav (? – 1197), český kníže a biskup pražský z dynastie Přemyslovců
- Albrecht z Valdštejna (1583 – 1634), český vojevůdce a politik
- Balthasar Neumann (1687 – 1753), německý barokní architekt českého původu
- Andrej Krob (* 1938), český divadelní scenárista a režisér
- Frank Boldt (1942 – 2006), německý historik, slavista a překladatel
- Daniela Kolářová (* 1946), česká herečka
- Marcel Grün (* 1946), český astronom a spisovatel z oblasti astronomie a kosmonautiky
- Libor Dvořák (* 1948), český novinář a překladatel z ruštiny
- Stanislav Tůma (1950 – 2005), český fotograf
- Mikoláš Chadima (* 1952), hudebník
- Ladislav Jakl (* 1959), tajemník prezidenta republiky
- Jaromír Bosák (* 1965), český sportovní komentátor a novinář
- Pavel Anděl (* 1966), český herec, hudebník, hudební publicista, televizní dramaturg a moderátor
- Ilona Csáková (* 1970), česká zpěvačka
- Pavel Nedvěd (* 1972), bývalý český fotbalový reprezentant

Zpracovala Radka Hejmalová-Millar

České osobnosti

Karel Gott

Karel Gott, nejvýznamnější český zpěvák, král české pop music, jehož jméno už čtyři desetiletí zdobí přívlastek „Zlatý hlas z Prahy“, je jednou z největších legend české hudební scény celé historie, moderní i klasické. Současně je i jedním z nejvýznamnějších neanglicky zpívajících interpretů populární hudby na světové scéně a vlastně jediným českým zpěvákem, který se velmi výrazně prosadil i v zahraničí. Neuvěřitelná byla a je jeho popularita, která zasáhla prakticky všechny generace a trvá bez větších výkyvů nebo přestávek už více než 40 let. Na poli toho hudebního žánru jen těžko najdeme podobná srovnání - v tomto směru je opravdovým fenoménem.

Karel Gott se narodil v Plzni, 14. 7. 1939, toužil se stát malířem a po ukončení školní docházky se v Praze neúspěšně pokoušel o studium výtvarného umění. Když nebyl přijat, odešel do učení (ČKD) v oboru elektromontér. Během učňovských let se věnoval své druhé velké lásce - hudbě a zpěvu. V 50. letech příležitostně vystupoval zároveň jako zpěvák - amatér a účastnil se různých pěveckých soutěží. Poprvé na sebe upozornil již v roce 1957, tedy v době, kdy u nás ještě doznívala éra swingu a rock'n'roll bylo možné slyšet snad jen v klubech (Akord klub, Reduta). U poroty sice zcela propadl, avšak dostalo se mu mimořádné nabídky na angažmá v pražských tanečních kavárnách, kde tehdy hrály k tanci ty nejlepší české orchestry (např. Karel Krautgartner). Vedle svého zaměstnání v ČKD tak stačil ještě poloprofesionálně vystupovat jako zpěvák.

V roce 1957 získává první místo v soutěži amatérských zpěváků a ještě koncem téhož roku začíná vystupovat v kavárnách. Koncem roku 1959 pak definitivně odchází z ČKD a věnuje se profesionálně již pouze zpěvu. Na pražské státní konzervatoři studuje až do roku 1963 operní zpěv u prof. Karenina (žáka nejslavnějšího ruského pěvce všech dob - Šaljapina) a do roku 1966 potom dálkově. První opravdové úspěchy ovšem nepřicházejí nijak rychle, u publika budí spíše smíšené a kontraverzní pocity, obecnost si těžko zvyká na jeho projev, který se zcela vymyká zažitým trendům v tehdejší taneční hudbě, která je u nás ještě i začátkem 60. let příliš ve stínu staré doby. Změna nastala až s nástupem éry twistu v letech 1962-64. Ta přinesla do české pop music výrazné oživení, ze kterého vzešlo mnoho hvězd a

hvězdiček, přestože drtivá většina z nich časem zapadla. Byla to však také šance, na kterou čekal i Karel Gott. Éra divadel malých forem, v nichž se u nás rodila moderní populární hudba...

V roce 1962 dostal Karel Gott nabídku na angažmá do toho nejslavnějšího, tehdy ještě nového, divadla Semafor Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra. A právě tento fakt znamenal zásadní zlom v jeho kariéře. Už v tomto roce díky duetu s Vlastou Průchovou „Až nám bude dvakrát tolik“ zvítězil v rozhlasové hitparádě. V roce 1963 se jeho píseň „Oči sněhem zaváté“, z autorské dílny Semaforu, stává doslova dynamitem, když je vyhlášena absolutně největším hitem roku. S mnohými dalšími hity se Karel Gott poprvé ocitá na samotném vrcholu a je vyhlášen Zlatým slávikem 1963, což pro něj znamená doslova raketový start.

V roce 1965, po odchodu ze Semaforu zakládá se svými novými spolupracovníky textařem Jiřím a skladatelem, hudebníkem Ladislavem Štáidlem vlastní divadelní scénu Apollo a stává se její hlavní hvězdou až do roku 1967, kdy je divadélko rozpuštěno a Karel Gott odchází na 7 měsíční angažmá do Spojených států (Las Vegas). Končí tak doba 60. let a také začátek Karla Gotta, doba prošípaná celou plejádou hitů...

Koncem 60. let je už éra divadel malých forem a jejich písniček pryč, jejich největší sláva vzala za své. V pop music vzniká pozdější styl zvaný „střední proud“ nebo-li „mainstream“. (Rok 1967, kdy Karel Gott pobývá v USA je také na mnoho let už jediným rokem, kdy se podařilo jeho největšímu „rivalovi“, Waldemaru

Matuškovi „ukrást“ mu cenu Zlatého slávika). Ze Spojených států se Karel Gott vrací jako úplně vyměněný, pryč je náhle ten poněkud nejistý, skromný mladík. Přichází úplně nový Karel Gott, dokonalý a sebevědomý profesionál, který o třídu převyšuje své kolegy. Po počátečních úspěších v USA, Kanadě, východní i západní Evropě, kde mu vychází jeho první (a hned zlaté!) album a kdy jeho jméno začíná zdobit ozdobný přívlastek „Zlatý hlas z Prahy“, se s plnou vervou pouští do nové práce také na domácí scéně. Opět jsme svědky jednoho hitu většího než druhého, je tu doba slavné „Lady Carneval“... V tomto období pak nesmírná popularita Karla Gotta dosáhla mezinárodního rozměru do té míry, že jí nebylo možné ignorovat. Nic na tom proto nezměnily ani srpnové události roku 1968 a nástup tzv. normalizace.

V 70. a 80. letech pokračuje hvězdná dráha Karla Gotta lemovaná desítkami těch nejvýznamnějších ocenění, zlatých, stříbrných, diamantových a platinových desek, které sbírá doslova jako „na páse“, včetně Zlatých sláviků. Vystupuje ve vrcholné formě doma, stejně jako jinde v Evropě, v zámoří i Asii, cestuje od jednoho konce světa ke druhému, svůj repertoár rozšiřuje prakticky na všechny žánry, od popu, před lidovky až po klasickou hudbu. Vydává jeden hit za druhým, jedno album stíhá druhé, stejně jako TV show, ale dokonce se objevuje i v několika celovečerních jak hraných, tak dokumentárních filmech.

V polovině 80. let popularita Karla Gotta u nás i v zahraničí dosahuje vrcholu a kulminuje, na domácí scéně mu vůbec poprvé roste mohutná konkurence v podobě mladých zpěváků (Miroslav Žbirka, Dalibor Janda, Michal David, Peter Nagy) která však jen nakrátko přerušuje dobu jeho kralování, a koncem 80. let ustupuje do pozadí. Mnozí upadli v zapomnění a tak je Karel opět na vrcholu. V roce 1989 slaví těsně před revolucí své 50. narozeniny, stává se pomalu zpěvákem v letech, který má ta nejlepší za sebou a který neusiluje již za každou cenu o první příčky v hitparádách mladých, naopak dává přednost pečlivějšímu a decentnějšímu výběru repertoáru před líbivostí.

V roce 1990 se rozhoduje ukončit svoji kariéru a pořádá mamutí turné na rozloučenou po sportovních halách v Československu a Německu. Úspěch turné byl však tak velký, že své rozhodnutí přehodnocuje. Není pochyb o tom, že by změna politického režimu u nás a nové možnosti, kdy většina "normalizačních" hvězd upadla v zapomnění (případně se začala věnovat podnikání), měla nějaký vliv na popularitu Karla Gotta. V roce 1992 se jeho album "Když muž se ženou snídá" stává nejprodávanejší deskou roku (stejný úspěch slavil ještě v letech 1995 a 1997). Během 90. let se věnuje také stále více své druhé lásce - malování a své obrazy mimořádně úspěšně vystavuje u nás

i v zahraničí. V obnovené anketě Zlatého slavíka "Český slavík" obsazuje v roce 1996 opět s velkým náskokem první pozici, kterou si drží dodnes. Celou dekádu úspěšných 90. let završuje famózním koncertem ve Spojených arabských emirátech a v Číně před 600 miliony diváky Eurovize a v Carnegie Hall v New Yorku.

Na své dřívější úspěchy navazuje i v současnosti a nové příznivce si získává dokonce i mezi nejmladší generací, v době, kdy ty největší staré legendy zůstávají a ty nové se mají teprve narodit..

Zpracovala: Mirka Schullerová

Česká republika v číslech a údajích

JAZYK

Rozvoj češtiny ve 14. století

Ve 14. století se čeština stala skutečným literárním jazykem. Dokázala, že je schopná být jazykem formálně vyspělé a žánrově diferencované literatury. Rozvíjí se jak poezie, tak próza, a objevuje se první česky psané drama. Poezie dosáhla svého vrcholu především v *Legendě o sv. Kateřině*, která je ukázkou exkluzivního vysokého básnického stylu, próza pak vrcholila ve filozofických textech Tomáše Štítného ze Štítného. Autor v nich česky vyjádřil obtížnou filozofickou etickou tematiku. Česky začala být psána také historická díla, o čemž svědčí *Dalimilova kronika*. Ze 14. století pochází také první svědectví o administrativní a právní češtině, tzv. *Kronika rožmberská*. Pro potřeby univerzitních studentů vznikly terminologické příručky z různých vědních oborů. Několik z nich vytvořil mistr Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret. Slovníky ukazují, že Klaret některé termíny sám vytvářel. Dodnes se používají některá jím vytvořená slova (např. jepice, děloha). České texty tohoto období jsou psány tzv. spřežkovým pravopisem, který používal k zápisu hlásek neexistujících v latině kombinaci dvou nebo více písmen, např. ř se zapisovalo jako *rs* nebo *rz*, č jako *chz* nebo *cz* apod.

V češtině 14. století se projevoval vliv latiny, hlavně v názvech spojených s oblastí církevního a veřejného života, a vliv němčiny, hlavně v názvech spojených s městským prostředím. Čeština sama pak nadále ovlivňovala polštinu. Polština přejala z češtiny některé právní termíny a termíny související se školstvím. Také počátky polské literatury (nejstarší duchovní písně a biblické překlady) vznikly pod vlivem češtiny.

Ve 14. století se dokončily v češtině některé důležité změny hláskového systému. Některé hlásky zanikly, a to nazály a jery. Byla dokončena změna *a v e* (duša – duše) a *u v i* (Juří – Jiří) po měkkých konzonantech. V češtině 14. století tedy existovaly tyto krátké vokály – *a, ě/e, i/y, o, u* – a tyto dlouhé vokály – *á, é, ie, ó, í, ý, ú*. Slovanské *g* bylo nahrazeno *h*, měkké *r* se změnilo na *ř*. Na začátku století proběhl jev, zvaný depalatalizace konzonantů, při kterém čeština ztratila měkké konzonanty obdobné ruštině, koncem století začal mizet rozdíl mezi tvrdým a měkkým *l*. Ve jmenné deklinaci se používal ještě duál, vlivem hláskových změn se značně rozlišila deklinace tvrdých a měkkých vzorů, u sloves se ještě zachovaly jednoduché minulé časy, jako je imperfettum a aorist.

Jazyk doby husitské a pohusitské

V tomto období čeština dostává novou funkci, stává se nástrojem husitské agitace. Začíná se uplatňovat vedle latiny i ve vědeckém jazyce – v přírodovědě, medicíně a astronomii. Ve větší míře proniká i do administrativní praxe. Během 15. století se zdokonaluje český právní jazyk. První českou prací, která se zabývá pouze jazykem, je Husův latinský spis *De orthographia bohemica*. Spis vznikl koncem roku 1411. Hus v něm navrhuje, aby spřežkový pravopis byl nahrazen novým typem diakritického pravopisu, ve kterém se hlásky neexistující v latině budou označovat pomocí teček nad konsonanty a čárek nad vokály. Byla ponechána jenom spřežka *ch*. V době husitských válek a v pohusitské době pronikala do jiných jazyků česká válečná terminologie. Tak byly přejaty do různých evropských jazyků české válečné termíny, jako jsou např. *píšťala* nebo *houfnice*. Vliv na polštinu se projevil hlavně v grafice, polština začala užívat spřežek, které byly podobné českým. Administrativní čeština se polským prostřednictvím šířila dále na východ: do Litvy, Běloruska a na Ukrajinu. Její vliv nacházíme také v Bukovině v severní Moldávii. Kromě toho se češtiny užívalo částečně i jako diplomatického jazyka v Uhrách.

Zpracovala Radka Hejmalová-Millar

VLASTENECKÝ KALENDÁŘ:

ČERVEN

4. červen 1942 – Zemřel R. Heydrich na následky zranění způsobených atentátem československých odbojářů.

5. červen 1894 – Narozen Josef Balabán, československý voják, legionář a významná postava českého odboje za druhé světové války, byl jedním z tzv. Tří Králů

7. červen 1424 – bitva u Malešova; zde Husité pod vedením Jana Žižky porazili 1200 vojáků a donutili tak snížit tlak Prahy proti Husitům

9. červen 1942 – Byly německými okupanty vyhlazeny Lidice. Celkem přišlo o život 340 lidických obyvatel (192 mužů, 60 žen a 88 dětí).

17. červen 1025 – Zemřel Boleslav Chrabrý, 10. český panovník

19. červen 1905 – Narozen Jiří Voskovec, známý český herec a spisovatel, pracoval dlouhou dobu s Janem Werichem a Jaroslavem Ježkem

19. červen 1941 – Narozen Václav Klaus, druhý český prezident (od 28. února 2003)

19. červen 1942 – Byl popraven Alois Eliáš, generál československé armády, ministr čs. vlády, vlastenec a předseda protektorátní vlády. V roce 1942 byl nacisty popraven za napomáhání odboji.

27. červen 1945 – Zemřel Emil Hácha, 3. československý prezident a prezident Protektorátu Čechy a Morava (1938-1945)

29. červen 1914 – Narozen Rafael Kubelík, významný český dirigent

Zpracovala: Mirka Schullerová

ZÁBAVA

Čeština

Párové souhlásky V – F

Doplň do bublin V a F. Potom zapiš slova, do kterých jsi doplnil:
písmeno V z bublin VLEVO, písmeno F z bublin VPRAVO.

BIOGRA...LANO...KA

GOL...MRA...

PAVLO...GOL...KY

LO...ŠÉ...

ŽO...ČIN UŽO...KA

JOSE...DÍ...KA

MIROSLA...FOTOGRA...

DŘÍ...KO RUDOL...

RUKÁ...ADOL...

KRYŠTO...BORŮ...KY

ZPĚ...SEJ...

PÁR ŽIRA...POSTA...TE

PŘESNÍDÁ...KA ŠÉ...DIRIGENT

LE...HA...

O...CE GRA...

MALINO...KA ŠÉ...KUCHAŘI

KU...ŘÍK HLÁ...KA

JAROSLA...TELEGRA...

TO JE KRÁSA!!!

JEN ABY NEZNIČILI

Připravila Radka Hejmalová-Millar (Z knihy Zábavný pravopis)

Přísloví: Kdo...										
POMŮCKA: AISIS	ZAČ	1. DÍL TAJENKY	INFORMAČNÍ SYSTÉM ZKR.	UŽ	DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN E	1	VZTLAKOVÁ SÍLA	NÁZEV HLÁSKY L	SEKNOUT	OSVĚDČENÍ O TECHN. PRŮKAZU ZKR.
JEDO VATÝ HAD						PROJEV NESOU- HLASU				
DVAKRÁT ZVÝŠENÝ TÓN A						ZCELA POLÍT VÍŘENÍ				
ZNAČKA CENTILITRU			LEGRACE SÍŤ POTRA- VINÁŘKÝCH PRODEJEN					INI. MODER. PERGNE- ROVÉ OSMIČKA		
VČELAŘSKÉ ZAŘÍZENÍ ZASTAR.				SLOVANSKÁ VESNICE ZUBNÍ POTAH					2. DÍL TAJENKY	OBRNĚNÝ TRANSPOR- TÉR ZKR.
	JEDNOTKA INTENZIVNÍ PÉČE ZKR. BLEDNOUT					NEBE BEZ MRAKŮ LETOPIŠ				
ČÁSTI KOŇSKÝCH POSTROJŮ						STAŘEC STEPNÍ BRODIVÝ PTÁK				
SEVERNÍ OSTROV							INIC. REŽIS. MOSKALYKA UŽITEK SLOVENSKY			PŘIBLIŽO- VACÍ ÚDER K JAMCE V GOLFU
CHEM. ZN. NEONU			KOSTKOVANÝ VZOR NA LÁTCE BLAHO					POVZDECH AMBIT		
SYSTÉM BRZD				TAŽNÉ RYBY ELIŠKA DOMÁCKY						
MLÁDĚ KRÁVY						DRÁB ČÁST POSTROJE				
	ČÁST SVÍČKY	ZPĚVNÝ HLAS SMRTELNÁ NEMOC				CITOSLOVCE HOUPÁNÍ VNITŘNÍ LAT. ZKR.				ROTACE MÍČKU
DRUHÝ ZLODĚJŮ							ZMĚN. PRAC. SCHOPNOST BARVIVO NA VEJCE			
VLÁKNO K ŠITÍ				VÁHAVÝ SOUHLAS CHEM. ZN. SODÍKU				INIC. ZPĚV. PILAROVÉ INIC. SPIS. NEFFA		
PŘEDLOŽKA			OBLUDY							
TECHNICKÁ SPRÁVA ZKR.			INICIÁLY PREZIDENTA NOVOTNĚHO			TAMTEN				

Zajímavosti

Před 75 lety havaroval »nebeský Titanic«, vzducholod' Hindenburg!

Hindenburg nad newyorským Manhattanem

Dne 6.5. 2012 tomu bylo 75 let, co v americkém Lakehurstu havarovala a na prach shořela největší vzducholod' všech dob, německá LZ 129 Hindenburg.

Téměř čtvrt kilometru dlouhý kolos létal přes oceán, nabízel salonní komfort sedmdesáti cestujícím. Byl to technický zázrak. Nicméně katastrofa ukončila vývoj tohoto druhu dopravního prostředku.

* Stavba LZ 129 byla zahájena na podzim roku 1931. Obří stříbřitý doutník se k prvnímu letu vznesl počátkem března 1936.

* Lod' vážila 200 tun; aby se vznesla, potřebovala 200 tisíc kubíků nosného plynu. Původní hélium kvůli americkému embargu nahradil výbušný vodík.

* Vzducholod' nesla jméno zesnulého říšského prezidenta Paula von Hindenburga.

* V trupu o průměru 41 metrů byly ve dvou podlažích umístěny kabiny cestujících, kteří měli k dispozici mj. sprchy, společnou jídelnu, promenádu a poněkud překvapivě i kuřácký salon.

* Až do osudného neštěstí nalétal Hindenburg zhruba 337 000 km, skoro 8,5 násobek obvodu Země.

* Němci ještě dokončili dvojče Hindenburgu pojmenované Graf Zeppelin II a rozestavěli stroj LZ 131. Ale po vypuknutí války byly sešrotovány.

* Neštěstí připravilo o život 36 lidí z 97. Nepřežilo 22 členů posádky, 13 cestujících a jeden člen pozemního letištního personálu.

Příčiny katastrofy

Co se 6. května 1937 po 19. hodině večer na letecké základně v Lakehurstu stalo?

V okamžiku, kdy se vzducholod' ve výšce 60 m přibližovala ke kotevnímu stožáru, vyšlehl v zadní části trupu plamen. Požár rychle zachvátil zád' stroje, který začal nekontrolovatelně klesat k zemi. Ještě než Hindenburg dopadl, byl už celý v plamenech. Shořel za pouhých 34 sekund. Příčina destrukce není známa, ale existuje několik teorií.

- Spiknutí! Protože vzducholod' sloužila propagandě nacistické výjimečnosti, mluví se o atentátu s cílem ranit německou hrdost.
- Útok zevnitř. Jednotlivé frakce uvnitř nacistického tábora si tak mohly vyřizovat účty.
- Blesk. Úder blesku je nepravděpodobný. Večer byl bez srážek i bez blesků.
- Elektrický výboj. Vinna mohla být jiskra po výboji statické elektřiny mezi kostrou a obalem vzducholodi. Požár vypukl hned, co se kotevní lana dotkla země. Pokud byla lana navlhla, mohla zafungovat jako vodič.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Největší záhady Česka

Tajemství maltézských rytířů

Strakonický hrad vznikl přestavbou původního sídla Bavorů ze Strakonice. Jelikož leží přímo ve městě, je jeho velkou předností, že se na něj nemusíte drápat někde do kopce. A skrývá nejedno velké tajemství...

V roce 1402 přechází hrad do majetku johanitů čili maltézských rytířů. V jejich rukou pak zůstal až do roku 1925. Na třetím nádvoří hradu stojí kostel sv. Prokopa plný tajemství. V kostele se nacházel obraz Narození Páně, kterému byla připisována zázračná moc. S ním se mnich jménem Dominik postavil do čela vojska císařských při bitvě na Bílé hoře.

Po slavném vítězství Dominik dopravil obraz do Říma, ten zde však shořel při požáru v roce 1882. V současné době by měly existovat tři kopie tohoto zázračného obrazu. Jedna ve Vatikánu, druhá v chrámu Panny Marie Vítězné v Karmelitské ulici v Praze a třetí také v Praze, ale na Bílé hoře v kostele stejného zasvěcení.

Recepty

Luxusní sekaná a hned 3x jinak

Všechny tři krásně voní, po hodině v troubě mají křupavou kůrku a uvnitř jsou přitom šťavnaté tak akorát. Nalákali jsme vás?

Klasika s vejcem

Na 4 porce potřebujete: 3 uvařená vejce, 600 g mletého masa (kombinace vepřového a hovězího), sůl, pepř, lžičku drceného kmínu a lžici majoránky, 1 velkou cibuli, 5 stroužků česneku, 3 starší rohlíky, 200 ml mléka, 3 syrová vejce

Jak se zdá podle dalších zpráv, kostel sv. Prokopa bude zřejmě tím nejtajemnějším místem z celého hradu. Pod oltářem se totiž nachází otvor vedoucí do pekla. Podle starých podání se právě tady do země propadla marnivá žena. Nad jámu pak postavili oltář.

Díra je pod ním prý dosud skrytá, a proto odtamtud kostel vlhne. Podle jiné verze se pokoušeli jámu zasypat kamením a hlínou. Žel marně. Rozhodli se, že do ní spustí zločince odsouzeného na smrt. Slíbili mu milost, když se odváží na dno a zjistí, co se stalo s onou paní a proč nelze

jámu zasypat. Trvalo to nějakou dobu, než dosáhl dna. Když ho vytáhli nahoru, všimli si, že v ruce drží pergamen.

Jak se dozvěděli, byl určen pro velkopřevora. Odvážný odsouzenec vyprávěl, že zpupná paní je naživu a trpí připoutaná u železného sloupu. Velkopřevor si přečetl dopis a ihned jej spálil, aby se nikdo nedozvěděl jakési strašné tajemství. Poté jámu už bez problému zasypali. Duch nešťastnice však bloudí kostelem i nadále...

Zaslal Karel Vaňas,

čerpáno z knihy Neuvěřitelné jevy a podivuhodné bytosti

Sekaná s kuskusem

Na 4 porce potřebujete: 500 g mletého masa (směs vepřového a hovězího), 2 vejce, 50 ml mléka, 1 velkou cibuli, 3 stroužky česneku, 1 lžičku oleje, lžičku mletého kmínu, lžičku majoránky, sůl a pepř, plnou hrst kuskusu, 200 g anglické slaniny.

Cibulku nakrájejte nahrubo, osmahněte ji na oleji a nechte zchladnout. V míse pak smíchejte maso, vejce, mléko, prolisovaný česnek, koření a kuskus. Přidejte osmahnutou cibulku a rukama propracujte v pevnou hmotu (opět si můžete pomoci strouhankou). Z masové směsi vytvarujte šišku, položte ji do pekáčku a obalte ji plátky slaniny. Podlijte vodou do výšky jednoho centimetru a dejte péct do trouby při 180 stupních Celsia na 80 minut. Na posledních deset minut můžete teplotu v troubě ještě zvýšit, aby slaninka byla křupavější.

Vegetariánská „sekačka“ - dobrota z cukety a mrkve

Na 4 porce potřebujete: 2 středně velké cukety, 2 mrkve, 1 velkou cibuli, 2 stroužky česneku, sůl a pepř, lžičku drceného kmínu, lžičku majoránky, 3 rohlíky, 1 vejce.

Rohlíky nakrájejte na kostičky a nechte je na vzduchu oschnout. Cuketu nastrouhejte nahrubo, posolte ji a po dvaceti minutách z ní vymačkejte šťávu. Mrkev a cibuli také nastrouhejte nahrubo. Cibulku osmahněte na oleji na pánvi, přidejte mrkev, nechte prohřát a do směsi přihodte „vypocenou“ cuketu. Vmíchejte prolisovaný česnek a koření. Zeleninový základ přendejte do mísy, přidejte vejce a kostičky z rohlíků. Promíchejte a vypracujte. Formu a biskupský chlebiček vystelte pečicím papírem, naplňte ji připravenou směsí a pečte při 180 stupních Celsia asi hodinu.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Zdraví

Nemáte doma Otesánka?

Víte, že přecpávání psů, koček a dalších domácích mazlíčků může být považováno za formu týrání?

Dopřáváte svému domácímu mazlíčkovi jen to nejlepší? Nejkrásnější obojek, nejměkčí pelíšek, nejdražší dobrůtky? Přehnaná péče ale může našim zvířecím miláčkům naopak ublížit. Vědci zjistili, že každý druhý pes nebo kočka trpí nadváhou.

Většinou to začíná nevinně. K roztomile plaché Dášence nebo bezbrannému Macíčkovi se chováme stejně starostlivě jako k vlastnímu potomkovi. Rozmazlujeme ho a hýčkáme, a to i v jídle. Nešetříme na

drahých »kapsičkách« nebo konzervách, hlavně že se náš drobek olizuje až za ušima a mistička je prázdná.

Stejně jako děti jsou i zvířecí miminka ze začátku vybíravá, a tak jim dáváme kdejaké laskominy, včetně těch »člověčích«, dokud nemají plná břívka. Postupně z nich vyrostou zvířecí otesánci, kterým šmakuje a vezmou za vděk i zbytky od oběda. Postupem času se chlupaté kouli přestane chtít chodit ven, protože ji zkrátka tenké nožičky neunesou.

V Británii se psi a kočičí obezita považuje za horší projev týrání, než kdybyste svého mazlíčka

nechali hladovět. A není divu. Představuje totiž pro každé zvíře těžké následky, jejichž nejzávažnějším důsledkem může být i předčasné úmrtí.

Vědecké studie ukazují, že dospělí jedinci normálních proporcí žijí o dva roky déle než »vepřící« v kožichu. Zvířata s nadváhou trpí častěji artritidou, cukrovkou, chorobami srdce a slinivky, rakovinou, mají problémy s pohyblivostí a také se u nich často vyvinou poruchy chování.

Udělejte si test... JE MŮJ PES TLUSTOCH?

1. Položte obě dlaně psovi ze stran na jeho hrudní koš kousek za lopatky,

abyste zjistili, jak moc mu vystupují či nevystupují žebra.

2. Jestliže nahmatáte hrudní koš okamžitě a na pohled je vidět, že psovi žebra velmi zřetelně vystupují, je naopak příliš hubený.

3. Když cítíte žebra pod kůží, ale evidentně na pohled nevystupují, pak je váha odpovídající. Dalším důkazem je pohled ze strany. Pejsek má lehce stažené břicho.

4. Pokud jste však lehkým pohlazením po boku žebra nenahmatali a váš mazlíček nemá zřetelný pas, navíc z profilu je břicho plné, je pes velmi obézní a je nejvyšší čas s tím něco udělat.

NASAĎTE DIETU

■ Nejdůležitější je snížit kalorický příjem psa.

■ Vynechat sacharidy a omezte tuky. Doporučuje se snížit příjem kalorií cca o 25 % po dobu asi dvou týdnů.

■ Po dvou až třech týdnech začněte pravidelně kontrolovat váhu psa. Postupně snižujte objem podávané potravy tak, aby bylo dosaženo úbytku na váze asi 1 % týdně. To znamená, že při váze psa 25 kg by týdenní hmotnostní úbytek neměl přesáhnout 250 g.

■ Pes na dietě by měl jíst stejně jako člověk vícekrát denně malé porce. Rozhodně mu nenechávejte celodenní přístup ke krmivu!

■ Snížením kalorií boj s nadváhou teprve začíná. Chlupáčovi je třeba přidat pohyb, aby získanou energii neukládal ve formě tukových polštářků.

■ Nevymlouvejte se na stáří psa či jeho nemoci, i deset minut procházky denně udělá své.

I kočka by si zasloužila postavu »sexy kočky«

Podobně jako u lidí a psů, stoupá i počet čtyřnohých koček s nadváhou. Jejich počet se odhaduje na 40 – 60 %! Už pouhé dekagramy navíc u drobnějších zvířat smrtelně zatěžují jejich srdce, páteř, kyčle, klouby. Hrozí i vysoké riziko cukrovky.

Udělejte si test... PŘEŽÍRÁM KOČKU K SMRTI?

1. Stejně jako u pejska přiložte ruce na hrudní koš kočky. Pokud prsty snadno pocítíte její žebra a ne tuk, má ideální váhu.

2. Jestliže už cítíte vrstvu tuku, která pokrývá žebra, zvyšte její pohybovou aktivitu a pamlsky odnechte do útulku.

3. Faldíky na hrudi a ochablé břicho bez patrného zúžení pasu, to už je za

hranicí střední nadváhy. Navštivte proto neprodleně veterináře a požádejte ho o vhodný plán na redukci hmotnosti.

KOČÍČÍ DIETA

Aby dieta nebyla »pro kočku«, ale naopak číče pomohla, nespolehejte na domácí vařenou stravu a kupte granule s označením »light«. Navíc podle údajů na balení přesně určíte krmnou dávku, a tím váš kočičák zhubne a nebude hladovět. Díky velkému podílu vlákniny můžete domácímu mazlíčkovi postupně dopřát velké porce bez zvířecího »jojo« efektu.

Lidé s kily navíc obvykle nedokážou odhadnout svoji vlastní hmotnost, a tím ani váhu svých chlupatých kamarádů. To je také důvod, proč si neuvědomují rizika přejímkování, které končí smrtí. Přitom 74 % zvěrolékařů je přesvědčeno, že majitelé nasadí zvířeti dietu až po výzvě veterináře. Pokud máte rádi svého psa nebo kočku, nepřekrmujte ho.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Kultura

Temné stíny (Dark Shadows)

Comedie, Fantasie, Horror

Délka (min.): 113

Režisér: Tim Burton

Hrají: Johnny Depp, Michelle Pfeiffer, Helena Bonham Carter, Eva Green, Jackie Earle Haley, Jonny Lee Miller, Bella Heathcote, Chloe Moretz, Gulliver McGrath

V roce 1752 vypluli Joshua a Naomi Collinsovi se svým synem Barnabasem lodí z anglického Liverpoolu, aby začali nový život v Americe. Ale ani oceán jim nepomůže v tom, aby unikli záhadnému prokletí, které jejich rodinu pronásleduje. Uplyne dvacet let a Barnabasovi leží svět u nohou - tedy aspoň město Collinsport ve státě Maine. Majitel panství Collinwood - Barnabas je bohatý pán, má moc a je to notorický playboy...dokud neudělá zásadní chybu - zlomí totiž srdce Angelique Bouchard. Angelique je čarodějnice každým coulem. Přichystá mu horší osud, než je samotná smrt: promění ho v upíra a pak ho upálí zaživa. O dvě stě let později se Barnabas nechtěně dostane ze své hrobky a přichází do naprosto jiného světa roku 1972. Vrací se na panství Collinwood a zjistí, že z kdysi velkolepého panství jsou dnes jen ruiny. Zbytku rozpadlé rodiny Collinsů se daří o něco lépe, každý skrývá své temné tajemství. Hlava rodiny Elizabeth Collins Stoddard přivolá blízkou psychiatricku Dr. Julii Hoffman, aby jim pomohla vyřešit rodinné trápení. V usedlosti žije také neúspěšný bratr Elizabeth, Roger Collins, její pubertální dcera, rebelka Carolyn a Rogerův předčasně vyspělý 10ti letý syn David Collins. Rodinná záhada se přenesla i na správce Willieho Loomise, kterého hraje Jackie Earle Haley a na Davidovu novou chůvu Victorii Winters.

Zpracovala: Mirka Schullerová

HUMOR:

*Ptá se doktor starého pána:
„Tak jak slyšíte s tím novým naslouchátkem, pane Kohoute?“
„Doktore, naprosto úžasně! Od té doby, co ho mám, už jsem třikrát změnil poslední vůli!“

*Víte, co se stane, když strčí Sněhurka prsty do zásuvky?
Je z ní rázem Popelka.

*Pacient: "Nemohu se rozhodnout mezi operací a smrtí."
Doktor: "S trochou štěstí můžete mít oboje..."

*Lékař k pacientovi: "Musíte okamžitě s tím pitím přestat. Váš poslední krevní vzorek se vypařil, dřív než jsem ho mohl vyšetřit."

Zpracovala: Mirka Schullerová

Správná řešení

Čeština:

Biograf, lanovka, Pavlov, golfky, Žofčín, užovka, Miroslav, fotograf, rukáv, Adolf, pár žiraf, postavte, přesnídávka, šéfdirigent, leh, haf, malinovka, šéfkuchaři, Jaroslav, telegraf, golf, mrav, lov, šéf, Josef, dívka, dřívko, Rudolf, Kryštof, borůvky, zpěv, sejf, ovce, graf, kufřík, hlávka.

Jen aby nezničili nové fasády sprejeři.

Křížovka:

...miluje sebe, nemá soupeře